

L'AVENÇADA

SETMANARI RADICAL-NACIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CARRER DE TRES-LLITS, 3
LA CORRESPONDÈNCIA, AL DIRECTOR
ANY I

Número, 5 cèntims

ELS TREBALLS ES PUBLIQUEN BAIX
L'EXCLUSIVA RESPONSABILITAT DE
LLURS AUTORS. NO'S TORNEN ELS
ORIGINALS.

BARCELONA, 12 DE JUNY DE 1915

NÚM. 15

OPINIONS DE PES

A l'entorn del discurs den Lerroux

***

El discurso de Lerroux en Tenerife no tiene par en nuestra política. Se le combate porque es un anticipo del mañana que las derechas no quisieran que alborearan jamás para España. Es punible la protesta bullanguera por el error inicial de las izquierdas al estallar la guerra. No supieron ver que el conflicto renovaba todos los valores, y hubieron, para parecer consecuentes, de tumbarse sobre la neutralidad infecunda y estéril, permitiendo a las derechas una hegemonía interior que ya pesa a todos y que a todos avergüenza.

Si todos los que amamos la libertad hubiéramos desde un principio tenido el valor de nuestras convicciones, a estas horas la situación de España no sería la de una charca removida por el bloque de sinceridad y de patriotismo que ha lanzado Lerroux con su discurso de Tenerife.

Lo que es una pena es este silencio fúnebre de Barcelona. Barcelona está callada, y, sin embargo, Barcelona piensa como Lerroux, y pensando Barcelona, piensa toda España por la eficiencia de tal pensamiento.

Venimos iniciando una vida de vilipendio político en que todo acomodamiento tiene puesto. De pronto surge el trueno de la verdad, y los apóstoles de ayer se espantan, porque creen que la tranquila mesa va a caer con estrépito. El espanto paraliza los movimientos y todo son sordinas. Todo lo más, telegramas de adhesión para salir del paso... y continuar tranquilamente la digestión.

Y es claro, un silencio de repugnante misterio cubre nuestra actividad ciudadana, y precisamente cuando Barcelona siente los impulsos irresistibles de hacer público y solemne su entusiasmo por la causa de la Justicia y del Derecho que representan los aliados.

Es hora ya de que se acabe el festín del campadrazgo y comience la lucha si quieren salvar a la patria, y con la patria, la libertad. Para salvarla no hay otro evangelio que el predicado al pie del misterioso Teide por Alejandro Lerroux.

EMILIANO IGLESIAS

***

La actitud en que s'han posat a Espanya, des del començament de la guerra europea, els elements reaccionaris fa sospitar amb molt fonament si tracten de derivar cap a una intervenció en favor dels imperis d'Austria, Alemanya i Turquia la neutralitat oficial de l'Estat espanyol.

No té altra explicació el fet inconcebible de que la premsa reaccionaria vingui sostenint una campanya evidentment denigrant i injuriosa per als aliats, concretant l'objectiu de la diatriba cap a Anglaterra, sens dubte per a coaccionar lo que d'anglès pot haver-hi en altes institucions de la governació de l'Estat.

Aquesta campanya, sostinguda, indubtablement, per la eficàcia de l'acció germanòfila, que no regateja medis ni esforços de propaganda, deriva darrerament contra la personalitat del quefe dels radicals.

Per què?

En Lerroux no ha pas injuriat ni calumniat a la nació Alemanya com ho ha fet en Mella amb Anglaterra. En Lerroux ha opinat senzillament, en el tema de la situació d'Espanya davant la guerra, com en Maura, l'Alvarez, l'Azcarate, en Romanones i altres polítics, que Espanya no ha d'estar ni pot estar més que amb els aliats.

Es dona el cas que totes les exposades opinions no preocupen per a res al nostre govern, model de passiva neutralitat, però a en Lerroux no se'l deixa parlar, sens dubte perquè les opinions en els llavis den Lerroux tenen davant del poble una valor d'eficàcia que no pot donar a les seves paraules cap altre polític espanyol.

Cal pensar-hi, en aquests fets evidents; cal que'ls elements lleialment avençats els tinguin en compte, perquè tot fa suposar que lo que està passant no és més que un joc del jesuitisme germanòfil contra'l lliberalisme, fent servir de blanc la figura que més sobresurt: en Lerroux, i és tant lo que en Lerroux fa posar a la causa germanòfila jesuítica, tant gros els sembla l'obstacle de la forta personalitat del capdill republicà, que fins arriben a la manifesta i pública propaganda de l'atentat personal per a eliminar-lo.

J. A. MIR I MIRÓ

FLESTOMÍES

Onomatopeia—Sobreixidor

L'altre dia el *Brut del Born*, en el seu coent ALL-I-OLI, parlava als llegidors de L'AVENÇADA del mestre de minyons senyor Flos i Calcat, excel·lenta persona, peritíssima... en cal·ligrafia barata per a pergamins d'imitació.

Doncs ja que va de mestres, jo us faré sabedors d'una anècdota d'un mestre, que no us diré pas que sigui l'arrodonit senyor Flos. El pecat es pot dir, però no el pecador.

***

Una colla—escriptors, capellans, aficionats a la literatura—feien petar la claca. El mestre de minyons hi era. Sortiren a parlar de retòrica i de figures retòriques. El mestre de minyons no hi entenia futil·la. Es posaven exemples, es retreien clàssics, s'hi deien acudits i s'hi feien parodies. El mestre de minyons es cor-fonia en son obligat mutisme...

Sonà la paraula *onomatopeia*.

El bon mestre de minyons, obrint els ulls assombradicos, interrompé:

—Escolteu: ¿què vol dir això d'*onomatopeia*, que ara no em recorda?

Onomatopeia—digué un dels saberuts, el més definidor de la tertulia—és una paraula o un conjunt de paraules qual dicció resulta imitativa del sonido d'allò que la meteixa paraula anomena...

Veient que la definició es feia llarga, un altre intercalà:

—Per exemple: *tic-tac, fru-fru, gargara...*

—Ve del grec. *Onoma, onomatos*, nom i *poiein*, fer—afegí un altre, estudiant de filosofia i lletres.

El mestre de minyons 'obria més els ulls, però continuava no entenent.

Un dels capellans, un vicari donat als clàssics, per aclarir-li l'intel·ligència, cregué que lo més adequat seria una llatina, i començà:

—*Quadrupedante putrens quatitu sonitu ungula campum...*

Tots parlaren a la vegada:

—Com *sotruc...*

—Com *tarrabastall...*

—Com *cruixit...*

El nostre home, cansat d'obrir els ulls, cregué que era hora de donar-se per enterat, i fent-los amb les mans que s'apacientessin, clamà:

—Ja! Ja! Ja entenc...

Tots quedaren mirant-lo.

I ell afegí, donant als seus ulls un brill de tunantesca intel·ligència que enamorava:

—Com, per exemple..., com, per exemple...
SOBREIXIDOR!